

FOLKETINGSTIDENDE A

FOLKETINGET

Lovforslag nr. L 115

Folketinget 2015-16

Fremsat den 5. februar 2016 af Liselott Blixt (DF), Karina Adsbøl (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Eilersen (DF), Søren Espersen (DF), Jeppe Jakobsen (DF), Karin Nødgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

(Mulighed for, at ikkeautoriserede personer kan udføre priktest)

§ 1

I lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011, som ændret ved lov nr. 361 af 9. april 2013, lov nr. 519 af 26. maj 2014 og lov nr. 1536 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 74, stk. 3, indsættes efter »Nåleakupunkturbehandling«: »og priktest«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2016.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Undtagelse af priktest fra den lægeforbeholdte virksomhed
  - 3.1. Gældende ret
  - 3.2. Den foreslåede ordning

1. Indledning

Hver dag bliver omtrent 79 personer i Danmark diagnosticeret med diabetes. I 2012 var der således 320.545 diabetikere, hvilket svarer til ca. 5,7 pct. af befolkningen.

Som diabetiker har man behov for at måle sit blodsukker regelmæssigt. Det kan man f.eks. gøre med en priktest, der er et minimalt indgreb, hvor man med en pen prikker et lille hul i fingeren.

Alle må udføre en priktest på sig selv, men det er kun læger ellers lægers medhjælp, der må udføre en priktest på andre.

Årsagen til, at kun læger eller lægers medhjælp må udføre en priktest, er, at testen er defineret som et operativt indgreb, der kræver en autorisation at udføre, fordi testen bryder huden, og fordi testen udføres i behandlingsmæssigt eller diagnostisk øjemed.

Med dette forslag er det derfor hensigten, at priktest bliver undtaget i ovennævnte definition, da det kan være en hindring for nogle borgere at skulle opsøge læge for at blive testet. Det foreslås at udbrede muligheden for hurtigere at opdage og dermed diagnosticere diabetes. Det er derfor hensigten, at priktesten omfattes af samme undtagelse i loven som nåleakupunktur.

Da lægevidenskaben er i konstant udvikling, er det også hensigten, at andre sygdomme, som det er muligt at opdage eller kontrollere ved hjælp af en priktest, skal omfattes af denne undtagelse.

2. Lovforslagets formål og baggrund

Unødige barrierer skal fjernes, og den generelle folkesundhed skal fremmes.

Det vurderes, at op mod 200.000 danskere lever med diabetes 2 uden at vide det, og det skønnes, at op mod 750.000 danskere har forstadier til diabetes (prædiabetes). Mange af disse danskere ville kunne blive henvist til behandling hos en læge, hvis f. eks. Diabetesforeningen kunne prikteste borgere på gågaden i forbindelse med sundhedskampagner, eller hvis apoteker kunne tilbyde en priktest til kunder, der beskriver symptomer på diabetes.

Når så mange danskere ikke er opmærksomme på symptomerne på diabetes, kunne det tyde på, at mange danskere ikke opsøger sundhedsvæsenet for at blive testet. Det kunne derfor gøre flere opmærksomme på deres risiko for at have diabetes eller prædiabetes, hvis de blev tilbudt en test lige nu og her i stedet for selv at skulle opsøge egen læge.

Dermed vil det være muligt at højne den generelle folkesundhed, hvis flere danskere vil blive testet og blive opmærksomme på, at de har symptomer på f.eks. diabetes. Hvis flere søger lægehjælp tidligt i et sygdomsforløb, vil det ofte være nemmere at behandle, og man kan derved undgå eventuelle behandlingskrævende følgesygdomme.

Udviklingen har gjort, at der i dag findes en række nemme og simple måder at tage en priktest på til brug for måling af f.eks. blodsukker. Udviklingen har haft til hensigt, at diabetikere – som lægmænd – selv kan foretage disse test uden bistand fra en læge.

Indgrebet medfører en så minimal risiko for sundhedsfare, at der ved iagttagelse af elementære hygiejniske forholdsregler ikke bør kunne tilståde borgeren nogen komplikationer.

Derfor er der ingen grund til fortsat at opretholde kravet om, at det kun er læger eller deres medhjælp, der må foretage en priktest.

Priktesten skal ikke stå alene. Hvis testens resultat viser tegn på f.eks. diabetes, skal borgeren altid opfordres til at søge egen læge, der kan kontrollere testen og iværksætte en eventuel behandling af borgeren.

Muligheden for, at andre end læger eller deres medhjælp kan foretage priktesten, vil kunne sikre, at flere i sidste ende vil opsøge læge for at blive diagnosticeret og behandlet.

Da udviklingen inden for lægevidenskaben er i konstant udvikling, kan det ikke udelukkes, at der ligesom diabetes findes andre lidelser, der kan dokumenteres ved en priktest. Derfor skal undtagelsen af priktest ikke kun gælde for diabetes, men for alle lidelser, hvor det er muligt at dokumentere lidelsen ved hjælp af en priktest.

Med lovforslaget undtages priktest derfor fra lovens § 74, stk. 2. Priktest bliver undtaget fra bestemmelsen på lige fod med nåleakupunktur, der blev undtaget fra § 74, stk. 2, med lov nr. 451 af 22. maj 2006. Hensynet bag undtagelsen af nåleakupunktur var, at Sundhedsstyrelsen mente, at risikoen ved behandling med nåleakupunktur efter styrelsens opfattelse måtte anses for minimal ved iagttagelse af elementære hygiejniske forholdsregler. Det er forslagsstillernes opfattelse, at det samme hensyn gør sig gældende for priktest.

3. Undtagelse af priktest fra den lægeforbeholdte virksomhed

3.1. Gældende ret

Efter § 74, stk. 3, er det kun behandling med nåleakupunktur, der er undtaget fra hovedreglen om, at det kun er

læger eller deres medhjælp, der må foretage operative indgreb. Efter gældende ret falder priktest ind under denne kategori, da testen medfører, at huden bliver brudt, og fordi testen foretages i behandlingsmæssigt eller diagnostisk øjemed.

Dermed er det ikke muligt for tredjemand at hjælpe en diabetiker med at måle vedkommendes blodsukker, hvis det involverer en priktest. Ligeledes vil det heller ikke være muligt for tredjemand at teste borgere, der ikke ved, om de lider af f.eks. diabetes.

3.2. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede ordning er det hensigten, at det på samme vis som med nåleakupunktur skal være muligt for ikke autoriserede personer at foretage priktest på andre end dem selv.

Forslaget sigter på at skabe større fleksibilitet og fjerne unødige barrierer.

Priktest foreslås undtaget fra lovens hovedregel om, at det kun er læger og deres medhjælp, der må foretage sådanne test. Det vil med lovforslaget blive muligt for tredjemand at foretage en priktest, der kan påvise, om en borger har en sygdom, der kan dokumenteres ved en priktest, eller at se, om den pågældende borgers tilstand er stabil, f.eks. ved måling af blodsukker. Det anses for ufarligt at lade andre end læger foretage priktest.

Forslaget ændrer ikke på, at diabetikere og andre borgere fortsat kan vælge at få foretaget en priktest hos en læge. Forslaget har kun til hensigt at muliggøre, at andre end læger kan foretage testen, da den har så ufarlig en karakter bl.a. på grund af de nye redskaber til at foretage testen med, at det ikke længere kræver en sundhedsfaglig uddannelse at foretage testen. Det skal dog holdes for øje, at af hensyn til diabetikeres og andre borgeres sikkerhed skal de altid henvises til en læge, hvis testens resultat giver anledning til bekymring.

På den baggrund foreslås det, at priktest bliver omfattet af undtagelsen i § 74, stk. 3.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en ny bestemmelse, der medfører, at priktest kan foretages af alle personer med eller uden autorisation, under forudsætning af, at de opfylder betingelsen i § 73 om ikke i forbindelse med testen at udsætte nogens helbred for påviselig fare. Udførelse af priktest er således ikke længere forbeholdt læger og deres medhjælp. Den retlige vurdering af priktest har hidtil været, at indgrebet blev kategoriseret som et operativt indgreb i autorisationslovens forstand. Dette indebærer, at alene læger – og deres medhjælp – lovligt kunne udføre priktest.

Med den foreslåede ændring af § 74, stk. 3, sikres det, at borgere med behov for jævnligt at få målt blodsukker eller borgere, der ikke er klar over, at de har en lidelse, ikke skal opsøge læge, men har mulighed for at henvende sig til andre faggrupper, som nu kan tilbyde den service.

Med forslaget er det således kun selve udførelsen af testen, det nu bliver muligt for andre faggrupper at foretage og aflæse, mens selve behandlingen og den endelige diagnostisering af en borger fortsat ligger hos de autoriserede sundhedspersoner.

Det betyder, at såfremt resultatet af en priktest tyder på, at borgeren lider af f.eks. diabetes, skal denne altid opfordres til at opsøge egen læge for at blive udredt.

Ændringen indebærer således, at det at udføre en priktest, uanset hvilken sygdom eller tilstand man tester for, kan udføres af såvel personer med autorisation som personer uden autorisation.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 2016.

Til § 3

Efter bestemmelsens stk. 1 finder loven ikke anvendelse for Grønland og Færøerne.

Loven kan dog efter stk. 2 ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de afgivelser, som de færøske forhold tilsiger, på helt samme måde som hovedloven, jf. autorisationslovens § 97.

*Skriftlig fremsættelse***Liselott Blixt (DF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

(Mulighed for, at ikkeautoriserede personer kan udføre priktest)

(Lovforslag nr. L 115)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 74.***Stk. 1. -**Stk. 2. -*

Stk. 3. Nåleakupunkturbehandling er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 2.

§ 1

I lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011, som ændret ved lov nr. 361 af 9. april 2013, lov nr. 519 af 26. maj 2014 og lov nr. 1536 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 74, stk. 3, indsættes efter »Nåleakupunkturbehandling«: »og priktest«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2016.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.